

ny

världsbild

TIDSKRIFT FOR
MORALISK
UPPRUSTNING

NR **10** 1971

TIDSKRIFT FÖR
MORALISK UPPRUSTNING

Utgives av IDÉ och KULTUR
Utkommer en gång i månaden

Nr 10 – 1971

I redaktionen
Finn Harald Wetterfors
Jan Franzon
Gunnar Wieselgren
Lennart Sjögren ansvarig utgivare

Nordiska medarbetare
Einar Engebretsen Norge
Keld Jørgensen Danmark

PRENUMERATIONSPRIS per år
(12 nummer)

Sverige kr 20 —
Danmark dkr 25 —
Finland mk 17 —
Norge nkr 25 —

SVERIGE

Sveavägen 34 VI 111 34 Stockholm
Postgiro 70 61 90 - 6 Tel 08/10 34 56

FINLAND

Postgiro 11 20 95 Helsingfors

NORGE

Sophus Lies gate 5 Oslo 2
Postboks 1243, Viken Oslo 1
Postgiro 12 579 - Tlf 56 34 14

© NY VARLD I BILD

Tidskrift för Moralisk upprustning

Tryck Br Tenge Oslo

Omslagsbilden

forestaller John Mackenzie, som arbetar på Scott Lithgow-varven vid nedre Clyde i Skottland. Han är en typisk engelsk arbetare. I en intervju på sidan 7 berättar han hur han ser på bl a krisen i engelsk industri idag.

Från Stockport till Stockholm

Över hundra tusen svenskar går idag arbetslösa, när detta skrivs

Hur mycket siffran kommer att stiga under de kommande veckorna är det ingen som vet, men oron sprider sig i svenska folk. Det arbetslösheten har denna gång inte drabbat bara en enda kategori av arbetstagar, den är en bitter realitet som många olika yrkesgrupper får kanna på.

Många försöker sig nu på att finna den skyldiga till den för oss svenskar så ovanliga situationen. Men vart kommer man egentligen med den taktiken? Förbättrar den det tragiska dilemma för tusentals svenska familjeforsörjare och andra som friställts till att bli bundna av en oviss framtid?

I detta nummer av Ny Värld i Bild publiceras en intervju med en skotsk varvsarbetare om det faktum att några av de stora varven vid övre Clyde i Skottland hotas av nedläggning. Den skotske arbetaren säger några ord om deras situation som kanske kunde vara ett första steg för oss svenskar att tanka på när vi skall ta itu med vår egen situation. «Låt oss inta fordorna varken fackföreningarna, företagsledningen eller regeringen. Vi har alla vår andel i skulden.» Man skulle kunna tillägga: Vi kan inte heller skjuta hela skulden för vår situation på något annat land. Är inte det en utgångspunkt som skulle kunna accepteras av alla och förhindra att en lösning fordroyes genom det tidsodande spelet att finna en bov i dramat?

Det är den ena sidan av saken. Den andra är den faktiska situation som de många arbetslösa står i. Ingen avundas dem. Men vad kan vi var och en göra som är positivt och kan lätta deras situation?

En ny bok utkommer i dagarna som handlar om en kvinna ur arbetarledet, som genomlevde krisåren under trettitalet. Ny Värld i Bild presenterar henne i artikeln «Annie brydde sig verkligen om människor». Medan miljontals människor gick utan arbete på de brittiska öarna valde denna kvinna från Stockport i Englands industridistrikt att göra vad hon kunde för att råda bot på den nod hon såg omkring sig. Inte för att hon besatt någon speciell intelligens eller insikt, men därför att hon kanske hade mer medkänsla än de flesta. Har vi något att lära av henne i dagens Sverige?

De kristna och våldet

Problemet är lika gammalt som kristendomen, men under vissa tider har diskussionen om det hetat till Just nu är den på kokpunkten på en del håll

Man bevittnar hur overtygade pacifister ser sig tvungna att förorda våld i vissa situationer, medan konservativa som arbetat för ett starkt försvar, vänder sig emot tidens «våldsmentalitet» och i vissa fall ifrågasätter våldets berättigande Teologer och samhällsvetare drar fina distinktioner mellan «icke-våld» och «o-våld» Man talar om «repressivt» våld och «revolutionart» våld Inte många vill direkt förorda våld, men ett växande antal befinner sig i situationer, eller förutser situationer, där de anser sig tvungna att ta till våld

I denna diskussion, som i så många andra, får man ibland intrycket att vi kristna försöker stryka litet kristen fernissa över den röda eller blå färg som andra redan strukit på med breda penseldrag Ibland undrar man rent av om inte vi kristna blivit en sorts svans som foghgt viftar i takt med, den ena gången en feodalistisk, den andra gången en marxistisk samhällsuppfattning Våra samveten sovs när vi vaggas i takt med tidens lunk Men vår verkliga uppgift, enligt Rom 12 2 är att inte foga oss efter denna tidsålders sätt att tanka och leva utan att förvandlas genom vart sinnes fornyelse Det galler också diskussionen om våldet Vår uppgift måste vara att ge vårt sarskilda bidrag till diskussionen, för djupa den och fora den in på nya banor, och leder till det nytt sätt att handla

Tre sådana bidrag från kristet håll fortjänar att dras fram i ljuset, därför att de ger hela problemet alldeles nya dimensioner och visar vagen mot lösningar

Det första kommer från arkebiskop Ruben Josefson Arkebiskopen anses inte av en del skribenter, t ex Allan Fagerstrom i Aftonbladet den 1 september, som en «eldande andans man» «En samordnare, måhanda,» fortsätter Fagerstrom, «och framstående som sådan, men i dagens läge är Gud inte namnvalt betjänt av ombudsmannen Man kan foreställa sig honom just nu klande sig i skagget och letande i liggarna efter ett namn som klang som en basunfanfar Nathan Soderblom!»

Varldsstrategi för att lösa konflikter utan våld

Men kanske har Fagerstrom misskant vår arkebiskop Kanske doljer sig bakom den lugna fasaden en mannska med större och djärvare vyer än den ytlige iakttagaren frestas tro I en artikel i småskriftserien Utblick, refererad i Svenska Dagbladet den 8 augusti 1971, skriver han «Personligen tror jag att evangeliet leder till icke-våldsprincipen och att det borde tvinga oss att söka fram till en icke-våldsstrategi då det gäller att lösa mänskliga konflikter Men vi kan inte undandra vår hjälp från de människor som lider under våldet »

Jag kan tillfoga att arkebiskopen vid ett samtal under en kyrklig konferens preciserade sina tankar på ungefär följande sätt Har diskuterat vi hur pass mycket våld en kristen under vissa om-

ständigheter kan tillåta sig Men borde vi inte i stället anstränga oss att finna en varldsstrategi att lösa konflikter utan våld?

«Var plaga har sitt skri för sig, men halsen tiger still» skaldade Erik Gustaf Geijer Valdet i Vietnam, Nordirland eller Sydamerika skriar till himlen, men halsen i Sydtirolen, Malaysia och andra områden där konflikter lösts utan våld omskrivs inte på samma sätt i varldspressen Skulle det inte vara en uppgift för oss kristna, dels att göra dessa lösningar på konflikter kända för världen, dels att producera flera lösningar av samma art i stället för att använda så mycken tid på att diskutera hur mycket våld vi kan tillåta oss I varje fall tycks arkebiskop Josefson se det som sin uppgift

Det andra bidraget kommer från redaktör Nils Gosta Ekman I sin omdiskuterade bok «Experiment med Gud» skriver han «Radikalismen kan ha två rörelseriktningar Jag kan rikta kraven mot andra, eller mot mig själv De båda riktningarna är inte nödvändigt motsatta, men de tenderar att bli det ju mer kraven skarps och den innersta motiveringen framträder Den politiska radikalismen riktar kollektivt sina krav utåt, på andra som vill behålla det de har Vagarar de, är radikalerna redo att gripa till revolutionart våld Men det finns en annan, djupt personlig radikalism med en helt annan rörelseriktning Det finns människor, även om de alltid varit sallsynta, som riktar de radikala kraven inåt, mot sig själva De radikaler som riktar kraven mot sig själva kan heller inte stanna vid kompro-

Forts s 10

brydde sig verkligen om människor

Gerd och Bror Jonzon intervjuar författarinnan till en ny bok om en märklig vardagskvinna

I host utkommer i svensk upplaga berättelsen om Annie Jaeger av hennes svardotter Clara Jaeger. Boken «Annie» foreligger redan på engelska, tyska och franska. I Sverige publiceras den av Harriers forlag.

Boken beskriver hur en vanlig kvinna ur arbetarleden i England stigit fram och utfört en stor gärning. Samtidigt visar den hur författarinnan, en typisk amerikansk bourgeois kvinna, blivit revolutionärt påverkad av Annie och hennes vänner.

Hattbutik för 15 pund

Annie Jaeger bodde i industriområdet kring Manchester i staden Stockport. Hon hade en liten butik där hon tillverkade och gjorde om hattar till Stockports damer, som inte hade råd med så mycket under depressionen.

Genom sin son lärde Annie känna Moralisk upprustnings ideer. Ett nytt liv började, och hennes och sonens erfarenheter gavs vidare till grannar och vänner i Stockport. 1938 sålde Annie sin hattaffar för 15 pund och gav sig ut i världen. Hennes nyvunna övertygelse förde henne till många hem, särskilt i Londons slumkvarter och till familjer i Amerikas industristäder. När Annie dog, fick hennes son Bill brev från 500 familjer, som på något vis fått hjälp av Annie att ändra sitt sätt att leva.

Bill Jaeger och hans amerikanskfödda hustru Clara har båda god kannedom om Sverige. Jaegers

livliga och dynamiska sätt att tala har fangslat många åhörare. Hans nordengelska dialekt står i kontrast till Claras amerikanska accent.

Clara Jaegers litterära intressen kom henne att särskilt studera Bernhard Shaws och Henry James' verk. Vid 21 års ålder började hon arbeta som sekreterare till den amerikanske författaren Theodore Dreiser. Innan hon gifte sig med Bill Jaeger arbetade hon flera år vid Annies sida och var en ev dem som skotte henne vid den sista sjukdomen.

«Annie — som blev en legend» som utkommer i slutet av oktober på Harriers forlag (pris 21 kr)

Vi ställer frågan till Clara Jaeger

— Vad kom er att bli intresserad av Annie?

— Jag fangslades av hennes personlighet. Jag träffade henne först vid en konferens för Moralisk upprustning i Stockbridge i Massachusetts 1939. Det var hennes glada humor som fick mig att känna att hon njot av livet. Hon samlade oss yngre kvinnor omkring sig. Vi var något till otrånade, vi var uppriktiga och vi var blinda. MRA hade för mig dittills betytt en personlig ansträngning att vara så bra som möjligt men ändå forsöka dolja en del av det som fösiggick djupast inne. Annie var så direkt — hennes sätt att tala skakade om mig en hel del. Det var avslöjande. När jag hade ett samtal med Annie, tycktes hon snabbt gå till roten på det jag försökte gomma undan.

Annie höll en fart som var revolutionär. Vi var unga, men vi kunde att hon lag framför oss, hon saktade aldrig farten. Hon var alltid igång med sina listor med namn, och hon hade alltid tidningar omkring sig för att hinna följa med vad som hände. Kanske hon var trött, men hon tankte visst aldrig på sig själv.

Theodore Dreisers sekreterare

— Ert liv och er bakgrund måste ha varit direkt motsatta mot Annies. Kunde ni berätta mer om det, särskilt hur ni kom att arbeta med Theodore Dreiser?

— Ja, min bakgrund är ameri-

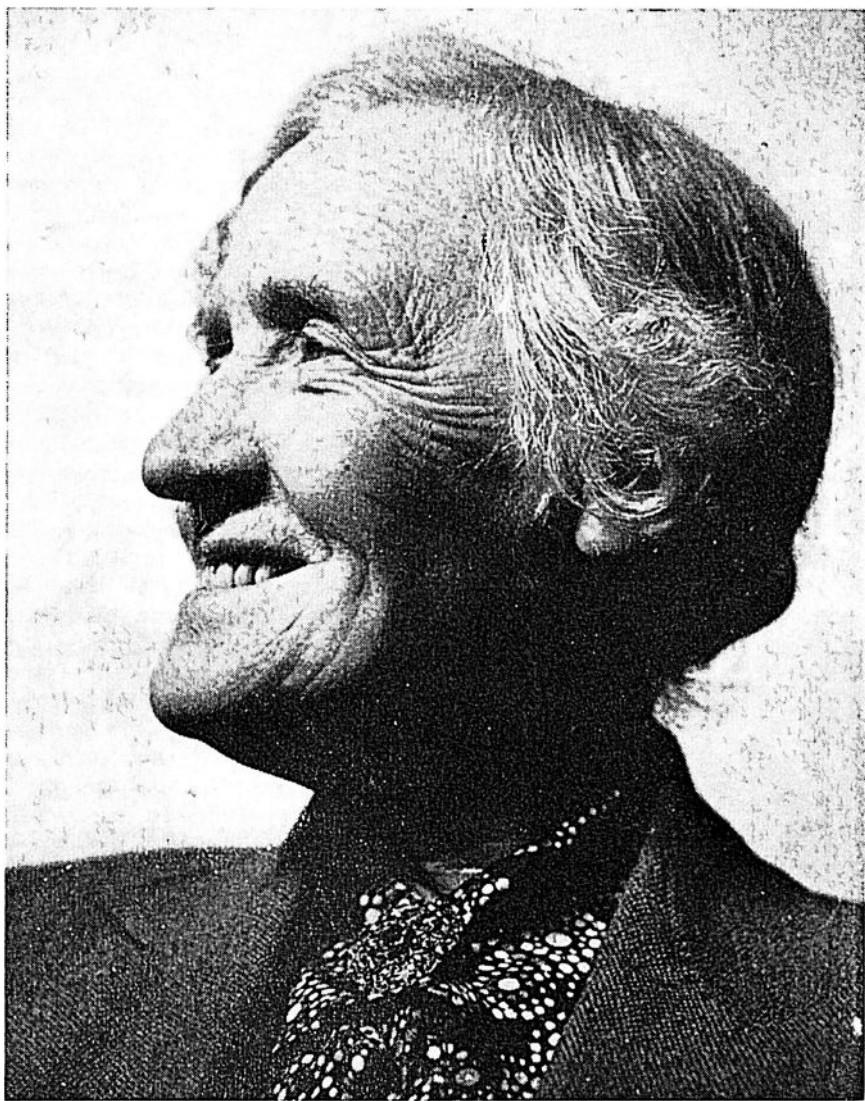
kanskt borgerlig Men genom min uppfostran i kvakarmiljö fick jag en social medvetenhet Min far var advokat i Philadelphia

Theodore Dreiser var den förste amerikanska författaren som frångick den romantiska stilen och beskrev livet som det var Han avslöjade hansynslösheten i det kapitalistiska systemet Hans största verk «En amerikansk tragedi» översattes på åtta språk Tack vare det bjöds Dreiser av Stalin till Moskva 1931 När jag var tjugo år och kände mig ganska vilsen i livet, fick jag fatt på Dreisers självbiografi «Gryning» Jag kunde knappt lägga den ifrån mig på tre dagar Jag kände realiteten hos en man som upplevt fattigdom, diskriminering och lidande Han hade börjat jobba vid 15 års ålder Han var en av tretton syskon, och två hade omkommit av hunger och undernärning När jag läst Dreisers bok, skrev jag ett brev till honom Till min förvåning fick jag svar Han ville träffa mig Han hade lagt märke till intensiteten i det jag skrivit, och han gav mig ett manuskript att bearbeta Jag styckade upp meningarna och ändrade ord och uttryck Han gillade mitt arbete och gav mig ytterligare en bok att hjälpa honom med, en diktsamling Jag arbetade för honom i tre år Han hade inte mycket skolutbildning, men han skrev därför att han hade något att säga Dreiser var intresserad också av det jag skrev Innan jag fyllde 24 år hade jag skrivit fyra romaner När han läst en av dem utbrast han «Gud så du skriver Men du säger ingenting»

Min familj tyckte inte om att jag arbetade för Dreiser, som ansågs stå långt ut på vänsterkanten Han och andra författare, konstnärer och filmskapare var bland dem som inledde liberalismens tid under Roosevelt på trettio-talet Under depressionen började vänsterfronten i Amerika få något att säga

— *Varför skriver du böcker?*

— Som jag nämnde har jag alltid velat skriva och uttrycka mig Dreiser var den förste som fick mig

Annie Jaeger

att kunna att jag hade en viss förståelse när det gällde ord och uttryck, men Annie var den första som gav mig något att säga

Dreiser avslöjade samhällets problem men hade inte något svar Annie arbetade med intensitet på ett sätt att finna svaret genom att förändra människor Hon tog med mig på besök i många hem, där jag fick träffa de människor ansikte mot ansikte, vars fruktansvärda öde jag beklagat på långt avstånd För mig som kom från en borgerlig miljö hade det alltid varit lättare att diskutera de förfarliga förhållandena i samhället över whisky och gin Men jag

hade inte låtit mig rubbas i mitt sätt att leva, vilket faktiskt betydde att jag utnyttjade andra människor för eget nöje Den sortens själviskhet får fattigdomen att fortsätta Genom MRA och samarbetet med Annie fann jag en djupare förvandling i min egen mänskliga natur Klyftan minskade mellan teori och praktik

Min nästa bok som nu förbereds till tryckning kommer att heta «Uppfostran av en bourgeois»

— *Vad kom Annies arbete att bli mer än social verksamhet?*

— Ett under hande med henne själv Efteråt visste hon att man måste andra på människorna, an-

Clara Jaeger som skrivit «Annie — som blev en legend» förbereder nu sin nästa bok

nars sker ingenting av det man onskar socialt. Hon hade fått mod att tala med sin son för första gången om hur litet pengar de faktiskt hade. Sedan sade hon ofta «Man måste gå ända ner till botten, innan man kommer upp». Det betydde också arlighet om hur sårad hon kant sig över att hennes egen mor aldrig accepterat hennes aktenskap.

Annie hade en stark medkänsla med andra människor, och hon var övertygad om att när man tog itu med roten till det onda, så kunde förhållandena ändras. Tolv kvinnor vid hennes gata kom och halsade på hos Annie, när det ryktades att hon och Bill blivit så annorlunda. Hon berättade för dem om hur hon haft bittra kanslor mot sin egen man, när det gällde pengar. Nu beklagade hon djupt att hon inte klarat upp den saken, medan han levde. «Kom ihåg det, ni som har era män kvar», brukade hon säga. Det tyska namnet Jaeger hade också orsakat en hel del bitterhet inom slakten, särskilt under kriget.

— Vad hade Annie att säga till folk som hon besökte?

— För det första gick hon in för att bli god vän med dem, inte för att predika. Hon ville helst av allt ge vidare den frihet hon fun-

nit i ett tillfredsställande sätt att leva. Hon tog ofta blommor med sig eller tänkte ut något särskilt, för hon brydde sig verkligen om människor. Efter ett tag kanske hon berättade om sitt eget hem och vad hon haft för svårigheter, och var hon lart sig.

Andra kvinnor märkte snart att de kunde identifiera sig med henne. De litade på henne och började berätta om sina problem. Annie höll kontakten efteråt, hon skrev eller kom tillbaka nästa vecka. Hon hade en djup tro på att familjen skulle vara hornstenen i samhället. Hon fann att somliga satte jobb och karriär framst och blev hårda och ovanliga hemma. Ett riktigt gemensamt familjeliv med man och hustru som behövde varann och som litade på varann tyckte hon var väsentligt.

Själv var ju Annie både yrkeskvinna och husmor. Hon hade sin hattbutik och sitt hem under samma tak och hon skötte båda omsorgsfullt. Dessutom var hon politiskt medveten och höll noga reda på större frågor och studerade dem innan hon yttrade sig i en viss situation.

Annie var aktiv i nykterhetsrörelsen som hade mycket att göra med sociala förbättringar i England på tjugotalet.

Bill Jaeger och hans mor kom till Sverige 1938 med Frank Buchman. De besökte Stockholm, Visby och senare Domnarvret, där de lärde känna några av arbetarfamiljerna vid järnverket. Vid samma tidpunkt träffade de också en del av foregangsmannen inom arbetarrörelsen och kooperativet. Vi frågar Bill Jaeger.

— Vad skulle Annie kunna ha att säga till Sverige idag?

— Frank Buchman hade sett framför sig bilden av Sverige som folkförsonaren. Annie var intresserad av det land som varit foregångare i Europa på det sociala området. Hon var argelager att få träffa de människor som åstadkommit detta. Hon skulle respektera pionjärerna för socialdemokratien. Hon skulle uttrycka sin förvissning om Sveriges bestämelse i en snabbt föränderlig värld. Vem som helst kan peka finger på något annat folk och se var förändring behövs. Men Annie skulle uppmuntra svenskarna att inte låta sig hindras från att alltid ge sitt bästa. Och hon skulle tala till svenskarna från sin egen ståndpunkt, som en odmjuk engelsk kvinna, som varit beredd att börja med sig själv och sitt eget land. Som alltid skulle Annie vara rätfram och direkt.

Clara och Bill Jaeger intervjuas av Gerd och Bror Jonzon.

John Mackenzie

Dagspressen annonserade i början av oktober att Facit skulle avskeda 1000 man. Det sades att företaget inte kunnat följa med i utvecklingen och att USA:s nya ekonomiska politik försvårat exporten. Ditt Kreditatstramningen har varit orsaken till att många andra företag fått slå igen. Arbetslösheten har stigit på ett oroväckande sätt. Den svenska arbetsmarknaden har fått problem som man inte för ett par år sedan kunde räkna med.

Med en viss ironi har vi ibland tidigare talat om «den engelska sjukan», när vi sett de problem England haft att brottas med. Vilda strejker, flera fackförbund verksamma inom samma företag, stigande arbetslöshet och företag som fått slå igen. Idag är vi kanske mindre ironiska och mer intresserade av att sätta oss in i både de svarigheter man brottas med i England och de sätt på vilka man söker komma till rätta med dem. England har dock länge varit, och kommer väl inom överskådlig framtid att förbli, en av våra största handelspartners.

Varvsindustrin hör till de industrier både i England och Sverige, som haft bekymmer under det senaste året. Bl a har varven vid övre Clyde i Skottland, cirka tre mil från mynningen av floden Clyde, fangat forstasidesrubrikerna i England och vållat mycket huvudbry för engelska regeringen.

Denna nya lyftkran på Scott Lithgow varven vid nedre Clyde skall i färdigt skick kunna lyfta 225 ton. Med hjälp av den skall man kunna bygga fartyg på upp till 1 miljon bruttoton.

Varvssituationen i England —

Övre Clyde friställer?

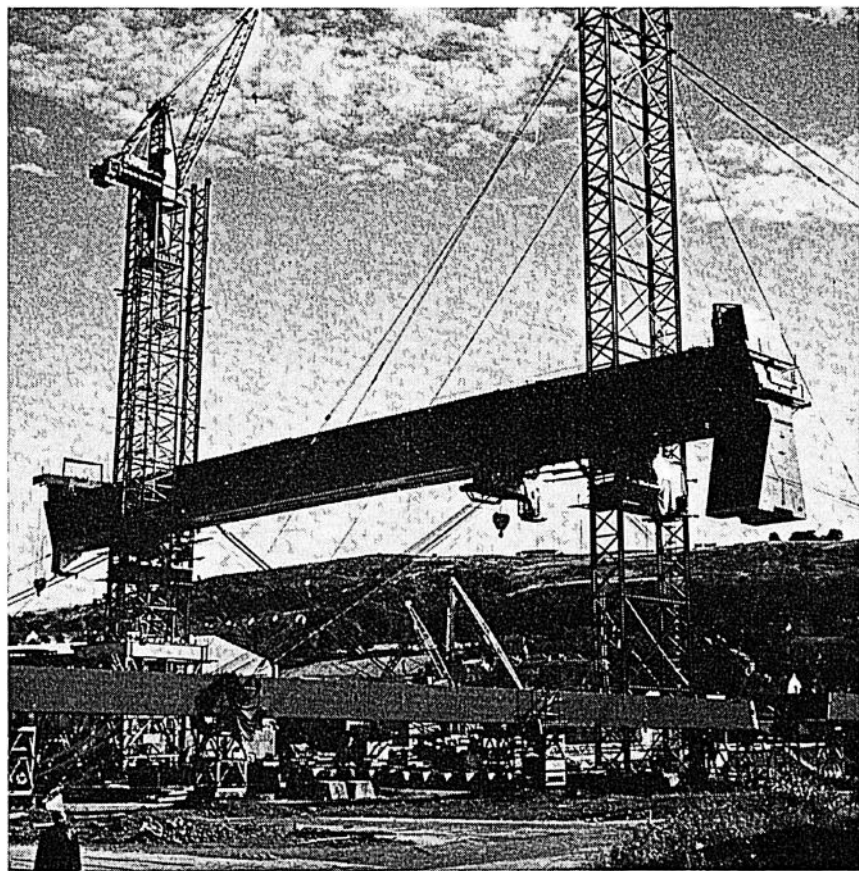
Nedre Clyde anställer!

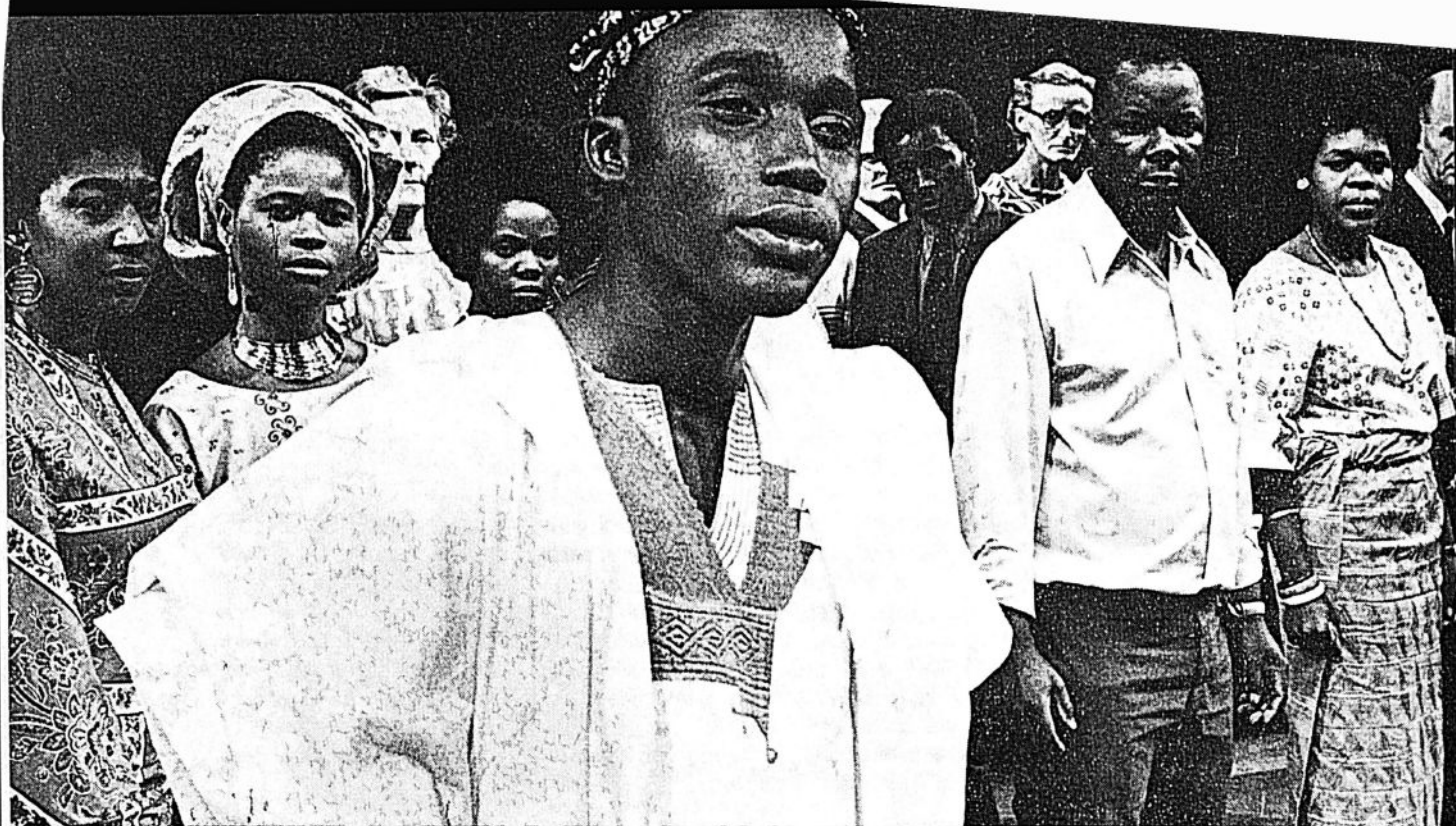
Har ligger bl a John Browns varv, där Svenska amerikalinjens Kungsholm och Cunardlinjens Elizabeth II och liknande oceanjättar gått av stapeln. Nu ligger dessa varvs framtid i stopsleven. Om inte regeringen ingriper med drastiska finansiella stödåtgärder måste de slå igen. Arbetarna har visserligen temporärt sokt hålla en del av varven igång i egen regi. Men det kan ej bli mer än en tillfällig demonstration.

Langre ner, närmare mynningen, ligger nedre Clyde med Scott Lithgow-varven. Där talas det inte om någon kris. Tvärtom har tusen varvsarbetare från övre Clyde erbjudits anställning vid nedre Clyde.

Ny Varld i Bild har tagit kontakt med en av de 9000, som arbetar vid Scott Lithgow-varven i nedre Clyde och ställt några frågor till honom. Det är John Mac-

Forts sid 12

Svarta och vita afrikaner från 13 afrikanska länder iscensatte Peter Howards enaktare «Stegen» i Caux

Experimentteater f r ett nytt samh 

Experimentteater, samh llstillvand teater — idag ar vi sa vana vid orden att vi knappast tanker på att de flesta kritiker for tio eller femton år sedan rynkade på nasan åt dramatik som syftade till nagot annat an att vara «konst for konstens egen skull»

Men i teatern i Caux har dramatik som engagerar sig direkt i samhällsproblemen hort hemma anda sedan industridramat «Den glomda faktorn» uppfordes dar 1946

Den teaterbitne fick verkligen sitt lystmate under sommarens cauxkonferens Fransmannen kom med två brannheta diskussionsinlagg, som yxats till direkt ur det

dagliga livet i franska skolor och fabriker

Afrikanerna anvande cauxteatern for att bryta ner ras- och klassbarriarer Ingen annanstans i varlden f r man val se svarta och vita från Sydafrika, nigerianer och f d biafraner från Vastafrika, afrikaner från Eritrea och Kenya i ost och Tunisien i norr stå på samma scen

Den intressantaste upplevelsen var nyupps ttningen av Peter Howards musikdrama «Den forsvinnande on» med musik av George Fraser och Will Reed Pjassen uppfordes på stockholmsoperan for 16  r sedan På den tiden tankte de

Forts sid 10

Donald Scott understoddes av en trupp från

En scen ur «Stegen» med bl a R Travers, Sydafrika, och G Akpan, Nigeria

— barriärer bryts ned

Bente Sigmond, Norge, sjong den kvinnliga huvudrollen i «Den forsvinnande on»

lle —

lander i «Den forsvinnande on»

flesta kritiker i kategorierna kommunism — antikommunism och tolkade Howards försvinnande o på det sättet Idag förstår man att Howard såg längre och djupare Han ville använda teatern för att exponera den mänskliga självskheten som finns i alla samhalls-system och politiska partier och

dramatisera kampen mellan ont och gott i ett mannskohjarta och en samhallsbyggnad

Att denna dramatik fick så skarpa konturer i nyuppsättningen av «Den försvinnande on» var till stor del Donald Scotts fortjänst För engelsk och amerikansk publik är han valkund från sex år som kapten von Trapp i London och på Broadway Rollen som Odioso, ambassador från diktaturlandet Weiheitu, måste ha varit en onskroll, där Donald Scott fick utveckla sina grandiosa rostersurser Den norska sångerskan Bente Sigmond gjorde också en inträngande insats i en av de kvinnliga huvudrollerna

«Hjälten» i «Stegen» står inför valet om han skall följa karriären eller korsets väg (Överst tv) — Kungen i Eiluphmet avgår frivilligt till allas bestörtning Ur «Den försvinnande on» (ovan)

Ett afrikanskt svenskt samarbete etablerades i föreställningarna av «Stegen» Hai instrueras Jones Gondo Rhodesia av Finn Harald Wetterfors (tv)

Från sid 3

De kristna och våldet

missar De drivs inifrån att bli revolutionärer De måste övervinna det yttersta motståndet med våld — på sig själva »

I själva verket fullföljer Ekman en gammal kristen tankegång, när han talar om våldet mot sig själv I Bibeln talas det om att den gamla människan skall «do», och detta tema har på olika sätt varierats i den kristna historien Ibland har asketismen gått till överdrift men intet tvivel kan råda om att «våldet mot sig själv» är en genuint kristen tankegång

Det tredje bidraget kommer från Peter Howard i hans pjäs «Orkanen», senare filmad Där diskuteras gerillaledaren Mary, efter en våldsnatt när blod har flutit, med en annan av pjäsens huvud-

figurer, Mark

Mary «Det enda sättet att bli av med den vite mannen är att döda honom Det vet du lika väl som jag, att bara blod kan rena den här kontinenten (Afrika) från den vite mannen

Mark Jag är enig med dig Bara blod kan rena den här kontinenten Men en annan sorts blod är det som flodade i natt Mary Vad menar du?

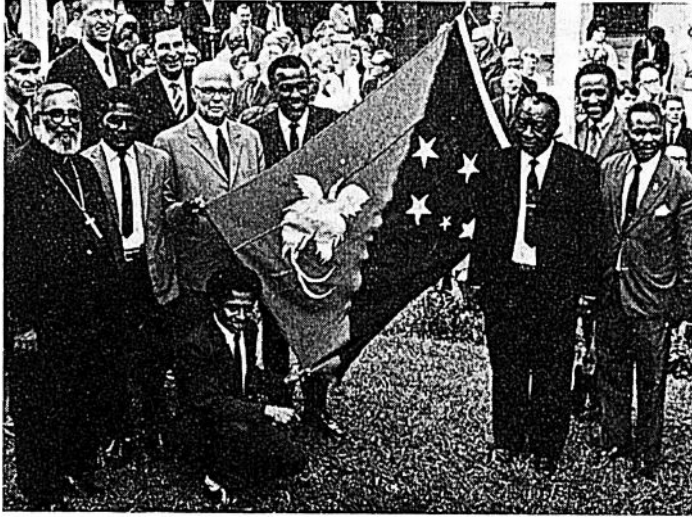
Mark Jag menar att 'Jesu Kristi, hans sons, blod renar oss från all synd' Ingenting mindre än den erfarenheten kan rora vid roten till det onda det blod som renar vita och svarta människor från all synd, så att de kan lara sig att leva som Gud menar att alla människor skall leva »

«Jesu Kristi blod» — det talas darom i kyrkorna, men på ett markvärdigt sätt verkar talet så avlagset från gerillakrigets realiteter Och ändå har det, som Peter Howard framställer det, en omedelbar och avgörande relevans Är det inte vår uppgift som kristna att leva och proklamera denna centrala sanning i Sydostasiens djungel, på Belfasts gator, eller Stockholms?

Arkebiskop Josefson, Nils Gosta Ekman, Peter Howard — var och en har från kristna utgångspunkter tagit upp diskussionen om våldet på ett sätt som behöver beaktas och begrundas Ty vår uppgift som kristna är inte att efter bästa förmåga hanga med i diskussionens svangar utan att ge det salt och det perspektiv som för diskussionen, och handlandet in på nya banor

Malta-länk mellan Europa och Afrika

Joe Bartolo, studentkårsordförande vid ett universitet i Malta, och Walter Bonnici (t h) tillhörde en officiell delegation av ungdomsledare från studentkårer, fackföreningar och politiska partier som deltog i konferensen i Caux under september 1967. För en tvistepunkt i Medelhavet kunde Malta bli en föreningslänk mellan Europa och Afrika, sade en av delegaterna.

◀ Första flaggan i Europa

Den första flaggan från Papua Nya Guinea som hissats utanför det egna landet och Australien vajade från en flaggstång i Caux på nationaldagen. Här ses två delegater från Papua Nya Guinea strax före ceremonin tillsammans med delegater från Indien, Australien, Schweiz, Sydafrika, Eritrea och Kenya.

England-Frankrike — inuit till nytt samarbete

Engelsman och fransman är tillsammans engagerade i concordeprojektet, det nya passagerarplanet för överljudsfart. Dick Cosens, svarvare på flygplansfabriken Hawker Siddeley i Hatfield i England (t h) som arbetar med concorden, har tagit stort intresse och initiativ i att skapa samarbete mellan Frankrike och England på alla nivåer. Här visar han två franska arbetare en artikel i det vakan da internationella flygmagasinet «Flight International». Signaturen Roger Bacon avslöjar har en helt ny anda i sin attityd mot fransmannen och skriver «Åt helvete med alla små engelsman inklusive mig, som har gjort sig lustiga på fransmannens bekostnad. Gör det inte — förvandla människor. Skulle vi alla, engelsman och fransman inklusive mig, kunna börja på nytt förom idag?»

Saxat och citerat

ALLTEFTERSOM KRIGEN BLIR MERA GRYMMA, måste människans roll komma mer i förgrunden. Manniskan är den 'andliga atom-bomb' som är vårt monopol

Lin Piao, kinesisk för-svarsminister

VI HAR TVÅ ÖRON OCH BARA EN MUN för att vi skall kunna höra mer och tala mindre

Diogenes, filosof omkring 413—323 f Kr

BRANDT KLARGJORDE EN FIN distinktion för sin vard (Breshnev) «I kapitalismen exploateras människan av människan. I kommunismen är det tvärtom»

Der Spiegel, 27 september 1971

vanta på någon annan för att utföra de jobb som behövde göras. Idag så gör jag tex både plåtslageriarbeten, svetsning, fräsning och annat. Jag behöver inte vanta på någon Mao demarkationslinjerna mellan arbetsuppgifterna togs bort.

— Fick det några konsekvenser?

— Vi fick fler beställningar och vi kunde börja hålla våra leveranstider. Lonerna gick upp, därför att produktionen steg. Det är en viktig del av det hela. Det har ännu inte genomförts vid övre Clyde. Alla skyller på alla. Precis som jag brukade göra. Vi har inte lyckats med den sortens lagarbete där uppe, som vi genomfört harnere. Men vi måste göra vad vi kan för att få det till stånd. I övre Clyde hotar ju varven att slå igen. 8 500 man kan bli utan arbete. Det betyder också att alla som arbetar i anslutning till varvet förlorar sina jobb. Då kanske 50 000 människor berörs.

Regeringen har vagrat att satsa de 70 miljoner kronor som behövs för att ordna upp krisen. Men vad betyder 70 miljoner jämfört med 50 000 människor? Ingenting. Jag skulle säga: Ge dom pengarna. Låt dom inte förlora sina jobb. Det är dock de man som byggt de stora båtarna «The Queens», och många andra.

— Menar du att ni i nedre Clyde skulle kunna hjälpa varven i övre Clyde?

— Vi slår inte igen några varv, vi öppnar nya. Ett nytt hypermodernt varv häller på att bli färdigt. Inom de närmaste fem åren raknar vi med att bygga en miljon tonnare på nedre Clyde. Där uppe slår till och med en del av de moderna varven igen. Låt oss se fakta i ögonen. Även om man moderniserar aldrig så mycket, men inte har människor med den rätta viljan och andan bakom, så blir man tvungen att slå igen. Så enkelt är det. Men vi på nedre Clyde skulle kunna visa vägen för övre Clyde. Låt oss inte fördoma varken fackföreningarna, företagsledningen eller regeringen. Vi har alla vår andel i skulden.

Gunnar Wieselgren

Från sid 7

'Låt dom inte förlora sina jobb!'

kenzie, fackföreningsman och plåtslagare

— Hur ser du på krisituationen inom varvsindustrin i Storbritannien?

— Om man nu tar en man som mig och multiplicerar mitt fall med några miljoner, då får man den ekonomiska kris som England och många andra länder har för närvarande.

— Vad menar du med det?

— Jag tillhörde dem som struntade i det mesta. Bara jag fick min lön fredag kväll, det var det enda som intresserade mig. På jobbet vantade jag på att andra skulle ge mig en handräkning. I plåtslagarklubben brukade vi alltid säga till de andra: 'Du får inte göra det. Det är mitt jobb, alltså mans'. Vi hade våra avgränsade arbetsuppgifter även inom vår egen plåtslagarklubb. Så har det varit vid Clyde och vid alla varven i hela landet.

— Men nu är du ju aktiv fackföreningsman. Det betyder väl att du inte langre struntar i allt?

— För ungefär nio år sedan träffade jag på Moralisk uppst-

ning. Jag var en av 400 man, som reste härifrån till London för att vara med om en veckoslutskonferens. Där fick vi bli a se ett skådespel av Peter Howard «Genom trädgårdsmuren» hette det. Det handlade om två grannfamiljer och om bitterheten och hatet som fanns mellan dem.

Och plötsligen upplevde jag både splittringen och bitterheten i mitt hem och på jobbet. Och medan jag satt där, beslutade jag mig för att jag, som struntat i allt, skulle andra på mig och ta itu med saker och ting som var fel både hemma och på jobbet.

400 reste alltså från vår landsdel till London. Alla hade sina fruor med. Och det är min uppfattning att den förändring vi själva upplevde bidrog till att förändra installationen både i företagsledningen och fackföreningen och ledde till ett nytt samarbete på varvet.

— Vilka förändringar tankar du särskilt på?

— Vi fick vad vi kallar «en rorlighetsoverenskommelse», som innebär att ingen langre behövde

Kort nytt

INDIEN

Indiens president V V Giri mottog Michael Kanimba, vice LO-ordförande i Papua-Nya Guinea, och två andra papuaner för kort tid sedan. *The Indian Express* rapporterade besöket under rubriken Revolution genom ideal.

TYSKLAND

250 tyskar, bland dem riksdagsman, studenter, industri- och skolfolk, deltog i årets Cauxkonferens. Man beslutade att närmare planera arbetet i Tyskland. Detta skedde i en konferens i Stuttgart 2-3 oktober. Till den kom också folk från Australien, Asien och Amerika.

EKUMENIK I CAUX

Flera kyrkliga ledare deltog i Moralisk upprustnings sommarkonferens. Bland dem var två anglikaner: biskop Claxton i Blackburn i England och biskop Kale i Lagos i Nigeria. Metropoliterna Emilianos representerade patriarken Athenagoras. Från Indien kom den katolske ärkebiskopen Athaide från Agra.

LIBANON – CAUX

Libanons förre president Charles Hélou deltog i andra konferenssessionen i Caux. Han påpekade att FN söker reglera relationer mellan stater, medan Moralisk upprustning söker skapa riktiga relationer mellan människor. «Den vägen har visat sig mer effektiv», yttrade han. Som politiker vägde han skalen för och emot inför lösningen av problem. Detta måste man komplettera, sade han, med att skarskåda sina egna motiv och koppla bort självisheten.

PARIS

Le Monde skrev i artikel signerad Jean Couvreur (19) om Caux: «Utifrån sett kan man förvisso häsa tvivel, rycka på axlarna, inta en skeptisk eller road attityd. Men på nära håll är Caux någonting annat. Inga förutfattade meningar, inga 'tabus'. Alla nationaliteter, eller så gott som alla, samlade, alla trosriktningar tillämpade i en sorts ekumenik som levs ut på ett tolerant och försynt sätt. Man måste få se detta på nära håll för att uppleva denna vilja, så påfallande uppriktig till öppen och direkt kontakt med andra människor.»

COLOMBIA

Filmen om Caux visades för en grupp i Bogota med bl.a. producenten för ett folkligt undervisningsprogram i radio. Colombias LO-ordförande uttryckte önskemål om visningar av Moralisk upprustnings filmer i landet.

INDIEN

Antero Tikkanen, ingenjör från Koping, har nyligen anlänt till Moralisk upprustnings konferenscentrum i Panchgani för att slutföra de elektriska installationerna i teatern som väntas bli Indiens modernaste.

MALTA – CAUX

Ordförandena och sekreterarna i både studentkåren och LO:s ungdomssektion ingick i en grupp på tio från Malta som besökte konferensen i Caux. På Maltas nationaldag, som firades av hela konferensen, bad engelsmannen Roland Wilson malteserna om förlåtelse för Englands handlande under den ekonomiska krisen för några år sedan. «Kallsinnigt satte vi vårt lands ekonomiska intressen framst utan hänsyn till de mänskliga behoven på er tappra ö», sade han.

**SVAKSTRØM
ER VÅR
STYRKE**

Var spesialitet
Alt materiell for
avslutning av
svakstrømskabler

80 år som
spesialforretning i
svakstrømsbransjen

O. ØSTMO A.S

Rådhusgt 3, Oslo 1

*Bruk
kvalitetsprodukter
fra*

**A
S SABA**

Advokatfirmaet

Torkildsen & Torkildsen

EIENDOMSAVDELING A S

EIENDOMSAVDELING – FINANSIERING
FORVALTNING

Grensens 3, Oslo 1 — Tlf * 33 05 51 — * 33 08 40

Exklusiv swimmingpool

i glasfiberarmerad plast

(6-8 mm vaggjocklek)

13.800:-

Bahama-Pool är formgjuten och fullt färdig för montering på plats. Ni slipper härigenom helt ifrån arbete och kostnader för formsättning, spackling, målning och underhåll. Den kraftigt armerade polyesterplasten har en enastående styrka och elasticitet.

Bahama-Pool levereras komplett med reningsfilter, förvarmare, braddavlopp, bottenavlopp, inbyggd belysning samt mahognytrappa med rostfria ledstänger. Pris endast 13 800 - kr fritt fabrikk inkl. 2 servicebesök (exkl. moms).

Vi levererar utrustning till pooler i betong och andra material samt poolkemikalier.

Vår goda service är en säkerhetsfaktor att räkna med!

Begär att få vår fyrfärgsbroschyr!

BAHAMA-POOL AB

Box 145, 542 00 Mariestad
Tel. 0501/145 64

BÅTPLANER?

Rådfråga

Båt-PONTUS

Göteborgs

Frihamn

Tel: 031-510704

Båt
PONTUS